

KATOLICKI
UNIwersYTET
LUBELSKI
JANA PAWŁA II

KUL 1918

KOMPENDIUM DOKTORANTA

KATOLICKIEGO UNIwersYTETU LUBELSKIEGO JANA PAWŁA II

REDAKCJA

MATEUSZ HYPIAK

MICHAŁ LEWANDOWSKI

WYDAWNICTWO KUL

KOMPENDIUM DOKTORANTA

KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO JANA PAWŁA II

REDAKCJA MATEUSZ HYPIAK MICHAŁ LEWANDOWSKI

Wydawnictwo KUL
Lublin 2021

Recenzenci
dr hab. Krzysztof Narecki, prof. KUL
ks. dr hab. Krzysztof Orzeszyna, prof. KUL

Opracowanie redakcyjne
Maria R. Pałubska

Opracowanie komputerowe
Krzysztof Abramowski

Projekt okładki
Aleksander Lewkowicz

© Copyright by Wydawnictwo KUL, Lublin 2021

ISBN 978-83-8061-929-6

Wydawnictwo KUL
ul. Konstantynów 1H, 20-708 Lublin
tel. 81 740-93-40, fax 81 740-93-50
e-mail: wydawnictwo@kul.lublin.pl
<http://wydawnictwo.kul.lublin.pl>

Druk i oprawa: volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Ks. Witolda 7-9, 71-063 Szczecin, tel. 91 812-09-08, e-mail: druk@volumina.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	11
<i>Robert Tabaszewski</i> , Wprowadzenie do sytuacji prawnej doktoranta jako młodego adepta nauki	13

Część I. Studia doktoranckie a szkoła doktorska

<i>Mateusz Hypiak</i> , Status uczestnika studiów doktoranckich w kontekście ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	25
<i>Michał Lewandowski</i> , Szkoły doktorskie według ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	53

Część II. Doktorant w systemie prawa – wybór dokumentów

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka	81
Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych	83
Zalecenie komisji z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (Tekst mający znaczenie dla EOG)(2005/251/WE)	85
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	111
Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	115

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej	189
Ustawa z dnia 9 kwietnia 1938 r. o nadaniu Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu pełnych praw państwowych szkół akademickich	247
Ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o finansowaniu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z budżetu państwa	249
Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych	251
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	255
Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach	257
Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej	259
Regulamin Szkoły Doktorskiej KUL	263

ROBERT TABASZEWSKI*

Wprowadzenie do sytuacji prawnej doktoranta jako młodego adepta nauki

Pomimo pewnych niedostatków, zarówno obecna, jak i uprzednia regulacja rangi ustawowej w wielu miejscach szczegółowo odnosi się do procedury uzyskania i nadania stopnia doktora przez magistrów jako potencjalnych młodych adeptów nauki. Wyraża się ona w zasadzie należytego dbania o kształcenie młodej kadry naukowej w duchu solidarności międzypokoleniowej, a także dotyczy ona troski o jakość badań naukowych i wysokiego poziomu wyników prezentowanych przez doktorantów w swoich dysertacjach naukowych.

Problematyka prawnego uregulowania sytuacji osób bezpośrednio zainteresowanych uzyskaniem stopnia naukowego doktora jest przedmiotem niesłabnącego zainteresowania środowiska naukowego, doktryny prawniczej, judykatury, a przede wszystkim młodych adeptów nauki¹. W ujęciu

* Dr, Instytut Nauk Prawnych, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II; e-mail: robert.tabaszewski@kul.pl; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7737-0056>.

¹ Zob. A. Jakubowski, *Status prawny studentów i doktorantów w relacjach ze szkołą wyższą*, „Państwo i Prawo” 2011, z. 11, s. 58; R. Tabaszewski, *Miejsce i pozycja samorządu doktorantów w społeczności akademickiej*, [w:] *Vademecum doktoranta Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, oprac. R. Tabaszewski, Lublin 2013, s. 5-8.

historycznym, jeszcze do niedawna, sposobów dochodzenia do stopnia naukowego doktora było kilka: aspirantura, asystentura, a także tzw. doktorat z wolnej stopy². Wszystkie one stanowiły alternatywne ścieżki umożliwiające przygotowanie rozprawy doktorskiej³. Jednak nie każda z nich posiadała swoje adekwatne uregulowanie prawne. Inaczej jest w obecnym stanie normatywnym. W warunkach procesu wdrażania i pełniejszej implementacji tzw. ustawy 2.0, tj. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.⁴, wprowadzonej ustawą z dnia 3 lipca 2018 r.⁵, zasadą stało się kształcenie doktorantów w elitarnych – z założenia – szkołach doktorskich. Wiele bardzo korzystnych dla doktoranta rozwiązań dotyczących jego sytuacji prawnej zostało wypracowanych przy wydatnym udziale różnorodnych ciał doktoranckich, zwłaszcza organizacji i samorządów doktorantów, których przedstawicielem jest w szczególności Krajowa Reprezentacja Doktorantów w Warszawie⁶.

Obecnie dawny model studiów doktoranckich ustępuje stopniowo kształceniu w szkole doktorskiej⁷. Kształcenie doktorantów w takiej szkole ma na celu przygotowanie do uzyskania przez nich stopnia doktora. Zgodnie z ustawą, szkoła doktorska jest zorganizowaną formą kształcenia, która może być prowadzona przez uczelnię akademicką, instytut PAN, instytut badawczy albo instytut międzynarodowy posiadające kategorię naukową A+, A albo B+ w co najmniej dwóch dyscyplinach naukowych⁸. Od 2019 r.

² Szerzej na ten temat zob. A. Ryszka, *Prawne uwarunkowania studiów doktoranckich*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1979, nr 4, s. 69.

³ Szerzej na ten temat zob. R. Tabaszewski, K. Sawicki, *Rada Doktorantów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II i jej funkcjonowanie w świetle ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym*, [w:] *Vademecum doktoranta Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II*, red. K. Sawicki, R. Tabaszewski, Lublin 2014, s. 14.

⁴ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), dalej: u.p.s.w.n.

⁵ Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.).

⁶ Zob. art. 339 u.p.s.w.n.

⁷ Szerzej na ten temat zob. M. Skąpski, *Charakter prawny studiów doktoranckich*, „Państwo i Prawo” 1998, z. 2, s. 66-81.

⁸ Zob. art. 198 ust. 3 u.p.s.w.n.

rekrutacja doktorantów do szkoły doktorskiej odbywa się w drodze konkursu na zasadach określonych przez senat albo radę naukową. Każdorazowo, zasady rekrutacji, program kształcenia, a także wyniki konkursu do szkoły doktorskiej są jawne⁹. Rekrutacja do szkoły doktorskiej przyjmuje postać sformalizowanego postępowania konkursowego¹⁰. Przyjęta do szkoły doktorskiej może być osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, przy czym można być doktorantem tylko w jednej szkole doktorskiej¹¹.

Osoba przyjęta do szkoły doktorskiej rozpoczyna z tą chwilą swoje kształcenie pod okiem wybranego opiekuna naukowego, a następnie promotora naukowego¹². Precyzyjnie są natomiast określone zasady związane z możliwością odmowy przyjęcia do szkoły doktorskiej¹³. Ustawa w tym zakresie zakłada obowiązek wydania decyzji administracyjnej, od której przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy¹⁴. Decyzja odmowna otwiera drogę dla postępowania sądowo-administracyjnego¹⁵. Natomiast decyzja pozytywna zakończona złożonym ślubowaniem doktoranta inicjuje etap korzystania z pełnego statusu doktoranta, na który składa-

⁹ Zob. art. 200 ust. 6 u.p.s.w.n.

¹⁰ Wyrok WSA w Szczecinie z dnia 7 października 2020 r., sygn. akt II SA/Sz 112/20, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych (dalej: CBOSA), <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/cbo/query> [dostęp: 15.02.2021 r.].

¹¹ Zob. art. 200 ust. 7 u.p.s.w.n.

¹² Art. 201 ust. 2 u.p.s.w.n.

¹³ Wynika to z faktu, iż sprawa dotycząca naboru do szkoły doktorskiej stanowi sprawę publiczną, zaś informacje z naboru z uwagi na dysponowanie przez jednostki prowadzące szkoły doktorskiej środkami publicznymi są informacją publiczną, ponieważ umożliwiają weryfikację zasady równego dostępu do służby, o czym mowa w art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

¹⁴ Zob. art. 200 ust. 5 u.p.s.w.n.

¹⁵ Warto zauważyć, że zgodnie z art. 107 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 256) uzasadnienie faktyczne decyzji, w tym decyzji odmawiającej przyjęcia do szkoły doktorskiej, powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

ją się zarówno prawa, jak i obowiązki, określone w przepisach ustawy (art. 207-216 u.p.s.w.n.). Obecnie, podobnie jak miało to miejsce na gruncie poprzedniej regulacji rangi ustawowej, określenie momentu uzyskania statusu doktoranta nie nastręcza trudności, ponieważ jest on określony w art. 200 ust. 1 u.p.s.w.n. jako chwila złożenia ślubowania przez doktoranta¹⁶.

Pomimo pewnych niedostatków, zarówno obecna, jak i uprzednia regulacja rangi ustawowej w wielu miejscach szczegółowo odnosi się do procedury uzyskania i nadania stopnia doktora przez magistrów jako potencjalnych młodych adeptów nauki¹⁷. Wyraża się ona w zasadzie należytego dbania o kształcenie młodej kadry naukowej w duchu solidarności międzypokoleniowej, a także dotyczy ona troski o jakość badań naukowych i wysokiego poziomu wyników prezentowanych przez doktorantów w swoich dysertacjach naukowych. Polega ona również na tym, że nauczyciel akademicki oraz pracownik naukowy nie może bez uzasadnionej przyczyny uchylić się od pełnienia funkcji promotora naukowego, zwanego w ustawie promotorem, a także promotora pomocniczego, recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, jak również funkcji recenzenta, powołanego do ustawowych czynności przez Radę Doskonałości Naukowej. Wyjątki w zakresie normalnego funkcjonowania procedur dotyczących kształcenia doktorantów w szkołach doktorskich mogą być wprowadzane w przypadkach zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności zagrażających życiu lub zdrowiu doktorantów¹⁸.

Relacja pomiędzy promotorem a doktorantem to klasyczna relacja pomiędzy mistrzem a uczniem – młodym adeptem nauki¹⁹. Wynika ona z regu-

¹⁶ Szerzej na ten temat zob. R. Tabaszewski, K. Koziół, *Utrata statusu doktoranta w świetle obowiązującego prawa – przypadki szczególne*, [w:] *Specyfika postępowań administracyjnych w sprawach z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki*, red. J.P. Tarno, A. Szot, P. Pokorny, Lublin 2016, s. 403-410.

¹⁷ Zob. rozdział 2 u.p.s.w.n.: „Stopień Doktora”.

¹⁸ Minister Szkolnictwa Wyższego i Nauki, w drodze rozporządzenia, może czasowo zawiesić kształcenie doktorantów w podmiotach prowadzących szkoły doktorskie na obszarze kraju lub jego części, uwzględniając stopień zagrożenia na danym obszarze, zob. art. 198 u.p.s.w.n.

¹⁹ Szerzej na ten temat zob. J. Baszkiewicz, *Młodość uniwersytetów*, Warszawa 1997.

lacji ustawowej zakładającej, że opieka naukowa nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej jest sprawowana przez promotora lub promotorów albo przez promotora i promotora pomocniczego²⁰. Zadaniem promotora jest przygotowanie doktoranta do dysponowania przez niego ogólną wiedzą teoretyczną w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz do wykształcenia umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej zgodnie z maksymą *quod discis, tibi discis*²¹. Prawidłowe ukształtowanie relacji umożliwiającej efektywną pracę i właściwe zastosowanie zindywidualizowanych metod kształcenia doktorantów, w szczególności metody tutoring, zakłada istnienie stałej współpracy opartej na relacji zaufania pomiędzy opiekunem naukowym jako tutorem a doktorantem²².

W obecnym systemie kształcenia doktorantów rolę subsydiarną posiadają promotorzy pomocniczy. Do zadań promotora pomocniczego należy wsparcie w zakresie wiedzy eksperckiej w procesie rozwijania indywidualnych zadań badawczych i naukowych doktoranta²³. Dlatego też należy zgodzić się z poglądem, że kształcenie doktoranckie należy traktować nie tylko w kategoriach odpowiedzialności pojedynczych osób – opiekunów naukowych, promotorów – lecz powinno „być traktowane jako kolektywne zadanie środowiska akademickiego, w szczególności jednostki prowadzącej szkołę doktorską”²⁴. Warto zauważyć, że zdaniem judykatury przy rozstrzyganiu kwestii postępów doktoranta w sporządzeniu rozprawy doktorskiej należy wziąć pod uwagę nie tylko opinię opiekuna naukowego doktoranta, ponieważ każdy organ dokonujący takiego rozstrzygnięcia zobowiązany jest do dokonania oceny całokształtu materiału dowodowego sprawy. Powinno się

²⁰ Zob. art. 190 u.p.s.w.n.

²¹ Zob. R. Kolman, K. Szczepańska, *Doktoraty i habilitacje. Poradnik realizacji*, Toruń 2011, s. 31. Postanowienie SN z dnia 25 czerwca 2004 r., sygn. akt V KK 74/04, Legalis nr 64563

²² Zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 maja 2015 r., sygn. akt III SA/Wa 3183/14, CBOSA.

²³ Zakres współpracy pomiędzy promotorem, promotorem pomocniczym i doktorantem powinny dookreślać przepisy wydawane przez daną jednostkę.

²⁴ B. Mikołajczyk, R. Naskręcki, *Szkoły doktorskie i ich rola w kształceniu doktorantów*, „Nauka i Szkolnictwo Wyższe” 2017, nr 2(50), s. 108.

zatem uwzględnić nie tylko wskazaną powyżej opinię promotora pomocniczego, ale również załączone przez skarżącego do wniosku fragmenty pracy doktorskiej²⁵.

Funkcjonowanie szkół doktorskich otwiera możliwość stosowania metody tutoring na szerszą skalę. Rozwiązaniem szczególnie korzystnym dla doktoranta jest wykorzystywanie metody tutoring – zarówno przez promotora, jak i promotora pomocniczego – w całym okresie kształcenia w szkole doktorskiej. Przez pojęcie tutoring w szkole doktorskiej należy rozumieć zorganizowaną, zindywidualizowaną pracę, szczególnie z wybitnymi oraz zmagającymi się z trudnościami doktorantami, w ramach programów/zajęć stacjonarnych lub online, uwzględniającą różnorodność doświadczeń doktorantów, dyscyplin, umiejętności akademickich, specjalizacji, potrzeb, oczekiwań i umożliwiającą doktorantom osiągnięcie pożądaných przez nich celów akademickich i rozwojowych. Tutoring zakłada bowiem wspólną pracę doktoranta i tutora nad wybranym aspektem lub aspektami dotyczącymi badań i opracowania rozprawy doktorskiej²⁶. W tym modelu zadaniem doktoranta jest przetworzenie uzyskanej wiedzy oraz wskazówek tutora poprzez dostosowanie ich do własnych potrzeb.

Wyróżnia się następujące jego rodzaje: tutoring indywidualny (sytuacja, gdy nauczyciel akademicki kieruje pracą doktoranta); tutoring poziomy (wzajemna pomoc typu *peer to peer* doktorantów i młodych naukowców nieposiadających stopnia naukowego doktora); tutoring w małych grupach (praca doktoranta z promotorem, promotorem pomocniczym i ekspertami); tutoring elitarny (anglosaski), włączając w to tutoring interdyscyplinarny i międzywydziałowy (praktykowany na KUL w latach 2012-2015 w ramach Międzywydziałowych Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich, zakładający indywidualne wsparcie pro-

²⁵ Zob. postanowienie NSA z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt I OSK 987/20, CBOSA.

²⁶ J. Brdulak, J. Gotlib, R. Koziołek, J. Uriasz, *Model tutoring*, Warszawa 2019, s. 6-9, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, http://www.bip.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2019_10/142598156b51e35f45979d5a27094bbc.pdf [dostęp: 18.01.2021 r.].

fesorów wizytujących z zagranicy)²⁷. Należy jednak pamiętać, że zgodnie z maksymą łacińską *non scholae, sed vitae discimus*, nawet przy maksymalnym zastosowaniu modelu tutoringu zasadniczy ciężar pracy spoczywa na doktorancie, niespełnienie zaś ustawowych kryteriów temporalnych, czyli nieterminowe przystępowanie do egzaminów czy niezłożenie rozprawy doktorskiej w terminie, może w skrajnych przypadkach *in fine* skutkować pozbawieniem statusu doktoranta.

Na koniec należy zauważyć, że obowiązek w zakresie kształcenia młodych adeptów nauki, w tym w formie tutoringu, nie ma charakteru zinstytucjonalizowanego²⁸, tj. nie dotyczy wyłącznie pracowników szkoły doktorskiej, promotora, promotora pomocniczego i recenzentów, ale charakter holistyczny kształcenia doktorantów przez całą społeczność akademicką wynika z regulacji ogólnej wyrażonej w art. 115 u.p.s.w.n. oraz jej preambule. Do podstawowych obowiązków nauczycieli akademickich, będących pracownikami dydaktycznymi, należy właśnie kształcenie i wychowywanie studentów lub uczestniczenie w kształceniu doktorantów²⁹. Analogiczne obowiązki w tym zakresie ustawa nakłada na nauczycieli akademickich będących pracownikami badawczymi bądź badawczo-dydaktycznymi. Dotyczy to również profesorów wizytujących, a także osób, pracowników innych jednostek korzystających z programów wymiany międzynarodowej, takich jak program MOST, ERASMUS+ czy PROM. Jak widać, obecnie doktoranci posiadają praktycznie nieograniczone możliwości wsparcia i poszerzenia swojej wiedzy oraz prowadze-

²⁷ Zob. A. Zadroga, *Wstęp*, [w:] *Człowiek – społeczeństwo – gospodarka. Perspektywa odpowiedzialności społecznej*, red. A. Zadroga, K. Sawicki, Lublin 2013, s. 7-8.

²⁸ Należy zatem rozumieć tutoring jako doradztwo ze strony pracowników akademickich w sprawach akademickich i osobistych, w tym informacje o procesach kształcenia akademickiego, procedurach i oczekiwaniach, opiniach i rozwoju akademickim oraz wsparciu osobistym, zob. D. Grey, C. Osborne, *Perceptions and principles of personal tutoring*, „Journal of Further and Higher Education” 2020, nr 3(44), s. 285-299.

²⁹ Szerzej na temat statusu prawnego nauczyciela akademickiego zob. R. Tabaszewski, *Status nauczyciela akademickiego jako osoby pełniącej funkcję publiczną. Uwagi na tle ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, „Białostockie Studia Prawnicze” 2020, nr 4(25), s. 178.

nia badań naukowych w oparciu o kryterium interdyscyplinarności i mobilności, co czyni ich status niezwykle atrakcyjnym i wartym poznania.

Bibliografia

Źródła

Akty prawne

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 256).

Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.).

Orzecznictwo

Postanowienie SN z dnia 25 czerwca 2004 r., sygn. akt V KK 74/04, Legalis nr 64563.

Postanowienie NSA z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt I OSK 987/20, CBOSA.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 maja 2015 r., sygn. akt III SA/Wa 3183/14, CBOSA.

Wyrok WSA w Szczecinie z dnia 7 października 2020 r., sygn. akt II SA/Sz 112/20, CBOSA.

Literatura

Baszkiewicz J., *Młodość uniwersytetów*, Warszawa 1997.

Brdulak J., J. Gotlib, R. Koziółek, J. Uriasz, *Model tutoringu*, Warszawa 2019, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, http://www.bip.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2019_10/142598156b51e35f45979d5a27094bbc.pdf [dostęp: 18.01.2021 r.].

Grey D., C. Osborne, *Perceptions and principles of personal tutoring*, „Journal of Further and Higher Education” 2020, nr 3(44).

- Jakubowski A., *Status prawny studentów i doktorantów w relacjach ze szkołą wyższą*, „Państwo i Prawo” 2011, z. 11.
- Kolman R., K. Szczepańska, *Doktoraty i habilitacje. Poradnik realizacji*, Toruń 2011.
- Mikołajczyk B., R. Naskręcki, *Szkoły doktorskie i ich rola w kształceniu doktorantów*, „Nauka i Szkolnictwo Wyższe” 2017, nr 2(50).
- Ryszka A., *Prawne uwarunkowania studiów doktoranckich*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1979, nr 4.
- Skąpski M., *Charakter prawny studiów doktoranckich*, „Państwo i Prawo” 1998, z. 2.
- Tabaszewski R., *Miejsce i pozycja samorządu doktorantów w społeczności akademickiej*, [w:] *Vademecum doktoranta Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, oprac. R. Tabaszewski, Lublin 2013.
- Tabaszewski R., *Status nauczyciela akademickiego jako osoby pełniącej funkcję publiczną. Uwagi na tle ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, „Białostockie Studia Prawnicze” 2020, nr 4(25).
- Tabaszewski R., K. Kozioł, *Utrata statusu doktoranta w świetle obowiązującego prawa – przypadki szczególne*, [w:] *Specyfika postępowań administracyjnych w sprawach z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki*, red. J.P. Tarno, A. Szot, P. Pokorny, Lublin 2016.
- Tabaszewski R., K. Sawicki, *Rada Doktorantów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II i jej funkcjonowanie w świetle ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym*, [w:] *Vademecum doktoranta Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II*, red. K. Sawicki, R. Tabaszewski, Lublin 2014.
- Zadroga A., *Wstęp*, [w:] *Człowiek – społeczeństwo – gospodarka. Perspektywa odpowiedzialności społecznej*, red. A. Zadroga, K. Sawicki, Lublin 2013.

Streszczenie

Przedmiotem niniejszego artykułu jest sytuacja prawna doktoranta jako młodego adepta nauki. Dokonana została analiza obecnej ustawy 2.0, tj. aktu prawnego z dnia 20 lipca 2018 r., w zakresie, w jakim dotyczy ona statusu doktorantów i opracowanych przezeń prac badawczych i na-

ukowych, szczególnie rozprawy doktorskiej. Celem pracy było formalno-prawne przedstawienie statusu doktorantów oraz zwięźle przedstawienie motywów podejmowanych przez doktorantów badań i obszarów badawczych. Uznano, że w tradycyjnym modelu nauki, jak również przy zastosowaniu metody, jaką jest tutoring, pomiędzy promotorem a doktorantem zachodzi klasyczna relacja jak pomiędzy mistrzem a uczniem – młodym adeptem nauki. W artykule odniesiono się również do aktualnej sytuacji prawnej naukowców w zakresie ich obowiązków związanych z kształceniem młodej kadry naukowej w duchu solidarności międzypokoleniowej, jak również w stopniu, w jakim dotyczy ona troski o jakość badań naukowych i dbania o wysoki poziom wyników prezentowanych przez doktorantów w swoich dysertacjach naukowych.

Słowa kluczowe: ustawa 2.0, doktorat, młodzi naukowcy, rozprawa doktorska, praca naukowa, tutoring, prawo oświatowe, prawo nauki